

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/202/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240640
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112240640.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa Československá obchodní banka, a.s., Radlická 333/150, Praha 5, Česká republika, IČO: 00001350, zastúpeného: Mgr. Peter Olejár, usadený euroadvokát, Miletičova 21 Bratislava, proti odporcovi K. N., nar. XX.XX.XXXX, toho času na neznámom mieste, zastúpený v konaní opatrovníkom H. R., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Vranov nad Topľou, o zaplatenie 102.864,71 Kč s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/148/2013-78 zo dňa 14.05.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu 1.stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 77.501,76 Kč s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 66.514,71 Kč za obdobie od 16.06.2010 do 30.06.2010, s úrokom z omeškania vo výške 7,75 % ročne zo sumy 66.514,71 Kč za obdobie od 01.07.2010 do 30.06.2012 a s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne zo sumy 66.514,71 Kč za obdobie od 01.07.2012 do zaplatenia, a to všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Tretím výrokom uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 158,- Eur a na účet jeho právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia vo výške 432,37 Eur, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa ust. § 497, § 498, § 504, § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka, ust. § 52 ods. 1, § 55 ods. 1, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ide o zákon č. 513/1991 Sb. a č. 40/1964 Sb. Zároveň § 1 Nariadenia vlády Českej republiky č. 33/2010 Sb.

Súd prvého stupňa konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že účastníci konania platne uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 120.000,- Kč. Predmetnú sumu odporca nesplácal riadne a včas, preto došlo k zosplatneniu zostatku úveru. Z predložených dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi predmetný úver, no odporca nepreukázal jeho splatenie v rozsahu tak ako to uplatňoval navrhovateľ, a to na nesplatenej istine 64.234,71 Kč, taktiež z nesplatených úrokov vo výške 10,90 % z nesplatenej istiny vo výške 20.984,15 Kč, nezaplatených poplatkov vo výške 2.280,- Kč, čo spolu činí 77.501,76 Kč. V tejto časti súd považoval návrh za dôvodný. Nárok navrhovateľa je dôvodný v priznanej časti v zmysle citovaných ustanovení Obchodného zákonníka titulom vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokom, ktorý bol dohodnutý.

Do sumy, ktorú žiadal priznať navrhovateľ, teda do sumy 85.218,86 Kč, zvyšok nároku nebol preukázaný zo strany navrhovateľa, preto ho súd ako nepreukázaný zamietol. V tejto sume nemôžu byť zahrnuté podľa názoru súdu poplatky za upomienky a opakované výzvy v hodnotách 300,- Kč, resp. 500,- Kč, keďže tieto nie sú dohodnuté v zmluve a ich výška je jednoznačne podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi a je neprimeraná.

Zamietnutie návrhu v časti o zaplatenie úroku zo sumy 64.234,71 Kč za obdobie od 17.10.2012 do zaplatenia vo výške 10,90 % ročne odôvodnil tým, že poukázal na skutočnosť, že dlžník bol povinný na základe zmluvy o úvere platiť úroky od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Úver ako odplatný právny úkon je úkonom, kedy odplatom za jeho poskytnutie sú úroky, pričom pokiaľ si účastníci dohodnú čas, na ktorý sa úver poskytuje, v takom prípade vzniká právo na úroky za dojednané úverové obdobie. V prípade, že by si účastníci neboli dohodli dobu vrátenia úveru, nebolo by možné použiť túto konštrukciu. Za čas po splatnosti úveru teda veriteľ nemá právo na zaplatenie zmluvne dohodnutých úrokov, ktoré má len do doby dohodnutej v zmluve. Nakoľko v zmluve bolo dohodnuté, že posledná splátka je 15.02.2012, nemožno po tomto dátume priznať, podľa názoru súdu, už právo na zaplatenie zmluvného úroku (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/182/2011).

Pokiaľ sa týka práva na zaplatenie úroku z omeškania, tu súd považoval za právne dôvodné podanému návrhu vyhovieť a priznať navrhovateľovi právo na zaplatenie úroku z omeškania tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku v zmysle citovaných ustanovení, ktoré sa týkajú priznania práva na zaplatenie úroku z omeškania. Bolo preukázané, že odporca bol v omeškani s plnením svojho peňažného záväzku, a preto navrhovateľovi právo na zaplatenie úroku z omeškania.

Čo sa týka vznesenej námietky premlčania zo strany opatrovníka odporcu, súd prvého stupňa dospel k záveru, že táto nie je dôvodná. K zosplatneniu úveru došlo dňa 15.02.2010, pričom návrh na začatie konania bol podaný dňa 29.11.2012, teda v rámci všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu, s poukazom na ustanovenia § 100 a 101 Občianskeho zákonníka, súd nepovažoval námietku premlčania za dôvodnú.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 142 ods.3 O.s.p. Neúspech navrhovateľa bol len nepatrný. Trovy pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 158,- Eur a trov právneho zastúpenia. Spolu činia 432,37 Eur.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie navrhovateľ a to iba v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá týkajúca sa priznanej dlžnej sumy vo výške 77.501,76 Kč a zmluvných úrokov odo dňa nasledujúceho po kapitalizácii, t.j. odo dňa 17.10.2010. Právne odôvodnil svoje odvolanie z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods.2 písm.d/ a f/ O.s.p. Navrhovateľ návrhom zo dňa 22.11.2012 sa domáhal zaplatenia dlžnej čiastky vo výške 66.514,71 Kč, kapitalizovaného úroku vo výške 20.984,15 Kč, kapitalizovaného základného úroku z omeškania vo výške 15.365,85 Kč, úroku 10,90 % ročne zo sumy 64.234,71 Kč od 17.10.2012 do zaplatenia, zákonného úroku z omeškania zo sumy 66.514,71 Kč od 17.10.2012 do zaplatenia vo výške 7,75 % p.a. Súd prvého stupňa nárok zamietol v časti žalovanej dlžnej sumy a zmluvných úrokov odo dňa nasledujúceho po kapitalizácii, t.j. od 17.10.2010. Z dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa je zrejmé, že zo strany súdu došlo k chybe v počítaní, keď súd považoval návrh navrhovateľa v časti istiny vo výške 64.234,71 Kč, úrokov vo výške 10,90 % z nesplatennej istiny vo výške 20.984,15 Kč a nezaplatených poplatkov vo výške 2.280,- Kč za dôvodný, pričom namiesto správnej sumy vo výške 87.498,86 Kč priznal navrhovateľovi len 77.501,76 Kč. Súd prvého stupňa v časti o zaplatenie úroku zo sumy 64.234,71 Kč za obdobie od 17.10.2012 do zaplatenia uvádza, že dlžník bol povinný na základe zmluvy platiť úroky do doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby určenej zmluvou ako lehota splatnosti úveru. Za čas po splatnosti úveru teda veriteľ nemá právo na zaplatenie zmluvne dohodnutých úrokov, ktoré má len od doby dohodnutej v zmluve. V tejto súvislosti poukázal navrhovateľ na ust. § 502 ods.1 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Sb. s tým, že z úverovej zmluvy z článku IV. až VI. výslovne vyplýva, že splátky istiny po lehote splatnosti budú ďalej úročené úrokovou sadzbou uvedenou v článku IV. zmluvy a k nej navyše sadzbou úrokov z omeškania. Zmluvne strany sa teda nedohodli, že dlžníci budú platiť úroky len do dohodnutej doby splatnosti, ale až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Zároveň poukázal navrhovateľ na rozhodnutie v obdobnej právnej veci Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/83/2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Cob/186/2013. Súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil v dôsledku čoho došlo k zamietnutiu návrhu v časti

zmluvných úrokov po kapitalizácii úveru, t.j. od 17.10.2012 do zaplatenia. Preto navrhovateľ navrhol v súlade s ust. § 221 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť v napadnutej časti na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania vo výške 158,- Eur.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a v prislúchajúcom výroku o trovách konania v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že odvolanie navrhovateľa v napadnutej časti je dôvodné.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že účastníci konania uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere dňa 14.02.2007. Na základe predmetnej zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi peňažné prostriedky vo forme spotrebiteľského úveru vo výške 120.000,- Kč. Predmetný úver mal byť splatený v 60 mesačných anuitných splátkach po 2.604,- Kč stále k 15-temu dňu v mesiaci. Vyčerpaný a nesplatený úver alebo jeho časť bola úročená pevnou úrokovou sadzbou vo výške 10,9 % ročne, pričom RPMN činilo 14,92 % ročne. Podaním zo dňa 18.11.2009 oznámil navrhovateľ odporcovi, že predmetný úver nie je splácaný riadne a ku dňu 18.11.2009 dlh na úvere činil 2.832,43 Kč. Následne bola zaslaná odporcovi tiež opakovaná výzva. Nakoľko na tieto výzvy nereagoval, dňa 15.02.2010 oznámil navrhovateľ odporcovi zosplatenie úveru z dôvodu nesplácania dlžných čiastok, a to k 15.02.2010.

Súd prvého stupňa mal z predložených dôkazov za preukázané, že účastníci konania platne uzavreli zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi úver vo výške 120.000,- Kč. Predmetnú sumu odporca nesplácal riadne a včas, preto došlo k zosplateniu zostatku úveru. Z predložených dôkazov mal súd preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi predmetný úver, no odporca nepreukázal jeho splatenie v rozsahu tak ako to uplatňoval navrhovateľ, a to na nesplatenej istine 64.234,71 Kč, taktiež z nesplatených úrokov vo výške 10,90 % z nesplatenej istiny vo výške 20.984,15 Kč, nezaplatených poplatkov vo výške 2.280,- Kč, čo spolu činí 77.501,76 Kč. V tejto časti súd považoval návrh za dôvodný. Nárok navrhovateľa je dôvodný v priznanej časti v zmysle citovaných ustanovení Obchodného zákonníka titulom vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokom, ktorý bol dohodnutý.

Následne súd prvého stupňa konštatoval, že do sumy, ktorú žiadal priznať navrhovateľ, teda do sumy 85.218,86 Kč, zvyšok nároku nebol preukázaný zo strany navrhovateľa, preto ho súd ako nepreukázaný zamietol. V tejto sume nemôžu byť zahrnuté podľa názoru súdu poplatky za upomienky a opakované výzvy v hodnotách 300,- Kč, resp. 500,- Kč, keďže tieto nie sú dohodnuté v zmluve a ich výška je jednoznačne podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi a je neprimeraná.

Možno prisvedčiť odvolacím námietkam navrhovateľa, tak ako ich uvádza v odvolaní, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti je nepreskúmateľný. Súd pripočítal k istine 64.234,71 Kč sumu 20.84,15 Kč plus sumu 2.280,- Kč. Táto suma spolu činí 87.498,86 Kč a nie 77.501,76 Kč. Tak stráca zmysel aj zamietnutie návrhu čo do zvyšku nároku do sumy 85.218,86 Kč, pretože táto suma nekorešponduje po odpočítaní 800,- Kč za upomienky so sumou 87.498,86 Kč (87.498,86 Kč - 800,- Kč činí spolu 86.698,86 Kč).

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudkov súdov vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavnou konformným výkladom ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. pritom treba dospieť k záveru, že v rozpore s požiadavkami vyplývajúcimi z tohto ustanovenia je nielen úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu

rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nemožno celkom jasne vyvodiť, v ktorých konkrétnych nárokoch (v akých sumách) súd prvého stupňa zamietol návrh v prevyšujúcej časti, a preto ani nemožno presne zistiť dôvod, ktorý ho k takémuto rozhodnutiu viedol.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa v zamietavej časti je preto nepresvedčivé a nepreskúmateľné a tak nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti, teda v zamietavom výroku je vadou konania, ktorou sa účastníkovi odníma možnosť riadne konať pred súdom.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, ale aj v prislúchajúcom výroku o trovách konania zrušil podľa ust. § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p. a vec vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude riadne odôvodniť svoje rozhodnutie tak, aby bolo preskúmateľné a presvedčivé.

Podľa ust. § 224 ods.3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

Podľa ust. § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie, súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.